

Tyresö kommun
Kommunstyrelseförvaltningen
Kansli- och personalkontoret
Staffan Agesand

TJÄNSTESKRIVELSE

2010-09-20

1 (2)

Dnr: 2010/KS 0245 51

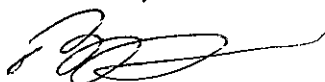
Kommunstyrelsen

Införande av valfrihetssystem enligt lagen (2008:962) om valfrihetssystem, LOV, angående sysselsättning för personer med psykiska funktionshinder

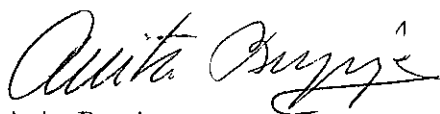
Förslag till beslut

- Informationen noteras.

Kommunstyrelseförvaltningen

Bo Renman
Kommundirektör

Anita Brynje
Socialchef

Beskrivning av ärendet

Socialförvaltningen har sedan november 2009 socialnämndens uppdrag att utreda förutsättningarna för ett valfrihetssystem inom ramen för sysselsättning enligt socialtjänstlagen (2001:453), SoL, för personer med psykiska funktionshinder.

Nämnden har också sedan årsskiftet 09/10 infört en prövoverksamhet där Jobbverket, ett socialt företag bestående av tidigare personal från den kommunala utföraren Rehabcenter, bedrivit en del av kommunens biståndsbedömda placeringar för sysselsättning. Socialnämnden har nu för avsikt att avgöra om ett sådant valfrihetssystem ska tillämpas fullt ut och samtidigt avgöra under vilka former ett sådant system ska bedrivas. I ärendet, som bifogas, föreslås att socialnämnden inför ett valfrihetssystem enligt lagen (2008:962) om valfrihetssystem, LOV, för sysselsättning enligt SoL gällande personer med psykiska funktionshinder.

Enligt kommunens policy för konkurrensutsättning av verksamheter i Tyresö kommun, daterad den 17 juni 2008, har nämnderna delegation att fatta beslut om verksamheternas konkurrensutsättning inom respektive område. Frågor av större förändringar eller av principiell beskaffenhet ska dock fattas av kommunfullmäktige. Det är kommunstyrelsen som är satt att övervaka att denna policy efterlevs. Nämnderna ska därför informera kommunstyrelsen innan beslut fattas av respektive nämnd. Kommunstyrelsen avgör också om frågan är av sådan art att denna ska hänskjutas till kommunfullmäktige.

Tyresö kommun
Socialförvaltningen
Staffan Agesand

TJÄNSTESKRIVELSE

2010-09-09

1 (4)

138/09-731

Socialnämnden

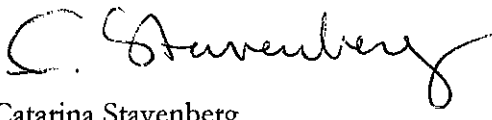
Valfrihetssystem enligt LOV, sysselsättning enligt SoL för personer med psykiska funktionshinder.

Förslag till beslut

1. Ett valfrihetssystem enligt lagen (2008:962) om valfrihetssystem, LOV, för sysselsättning enligt SoL gällande personer med psykiska funktionshinder införs.
2. Förvaltningschefen får delegation att anta förfrågningsunderlag och teckna avtal med utförare i valfrihetssystemet.
3. Förvaltningschefen får delegation att utforma ett ersättningsystem inom ramen för gällande budget för valfrihetssystemet.
4. Jobbverket utses som ickevals -alternativ i valfrihetssystemet.

Socialförvaltningen

Anita Brynje
Förvaltningschef

Catarina Stavenberg
Stabschef

Bakgrund

Socialnämnden i Tyresö kommun beslutade i november 2009 att införa ett valfrihetssystem för sysselsättning enligt socialtjänstlagen (2001:453), SoL för personer med psykiska funktionsnedsättningar.

Förvaltningen har sedan årsskiftet 09/10 bedrivit en försöksverksamhet enligt nämndens beslut och direktupphandlat 30 platser från det nybildade sociala företaget, Jobbverket. Prövoperioden är fastställd till ca ett år. Därefter ska fastställas i vilken form valfrihetssystemet ska bedrivas.

Valfriheten omfattar biståndsbedömd sysselsättning enligt socialtjänstlagen för personer med psykisk funktionsnedsättning. Kommunens ansvar är att ge bistånd i form av sysselsättning för personer som har betydande svårigheter i sin livsföring. Förvaltningen förordar att utförare i valfrihetssystemet även ska erbjuda en öppen verksamhet vid sidan om den biståndsbedömda sysselsättningen. Den öppna delen av verksamheten kommer inte att ersättas efter redovisat antal deltagare utan ingår i det pengssystem som kommer att användas som ersättning vid den biståndsbedömda sysselsättningen.

Vid valet av valfrihetssystem har kommunen två förfaringssätt att välja mellan. Det ena är att införa ett valfrihetssystem enligt lagen (2008:962) om valfrihetssystem, LOV. Det andra är att upphandla ramavtal med ett antal utförare som sedan biståndsavdelningen avropar i takt med att den enskilde väljer verksamhet. En sådan upphandling sker då i enlighet med lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU.

Facklig samverkan har skett 2010-09-13. Kommunal har framfört att de föredrar en upphandling enligt LOU för att antalet utförare ska kunna begränsas.

Nedan följer en redogörelse av de för- och nackdelar som uppstår i och med de två olika förfaringssätten.

LOV

Ett valfrihetssystem enligt LOV tillåter samtliga som uppfyller auktorisationskraven att delta i systemet. Det finns ingen möjlighet att begränsa antalet aktörer. Däremot kan man utforma särskilda sociala villkor i förfrågningsen i syfte att endast sociala företag är välkomna att söka. Ett valfrihetssystem enligt LOV kan inte begränsas till antalet men däremot är auktorisationsförfarandet mycket enklare än vid en

regelmässig upphandling. Detta kan i sin tur leda till att mindre icke vinstdrivande sociala företag lättare kan komma in på den avsedda marknaden. Förfarandet förutsätter att man väljer ett så kallat ickevals alternativ, d.v.s. ett alternativ som används då den enskilde inte själv företar något val i frågan.

Samtidigt som detta förfarande troligtvis underlättar för mindre företag, kan förfaringssättet generera fler aktörer som kommunen kommer att ingå avtal med. Detta då antalet utförare inte går att styra men antalet kommer dock att påverkas av vilka krav och villkor som ställs för auktorisation. Väljer Tyresö detta förfaringssätt blir kommunen en av pionjäreorna inom området. Idag tillämpar endast Nacka kommun valfrihetssystem enligt LOV för insatsen sysselsättning enligt SoL för personer med psykiska funktionsnedsättningar. Stockholms stad överväger också att införa ett sådant valfrihetssystem inom överskådlig framtid.

LOU

Det andra alternativet är att upphandla ett bestämt antal aktörer och därmed teckna ramavtal med dessa. Genom förfarandet kan kommunen välja hur många aktörer man avser inkludera i valfrihetssystemet. Samtidigt blir själva upphandlingsförfarandet mera avancerat än vid föregående alternativ och kan på så sätt leda till att mindre företag inte klarar av att konkurrera mot större mer erfarna aktörer.

Upphandling med ramavtal förutsätter att man rangordnar turordningen vid ett eventuellt avrop. Kommunen gör dock den bedömningen att den enskildes egna val utgör en sådan avropsgrund, vilken gör det möjligt för kommunen att anta just den utförare som den enskilde själv väljer. Även om förfarandet inte kräver ett så kallat ickevals alternativ anser förvaltningen att införande av ett sådant ickevals alternativ är att föredra även vid ett upphandlingsförfarande enligt LOU.

Bedömning

Socialförvaltningen förordar att kommunen väljer att införa ett valfrihetssystem enligt LOV. Bedömningen är att antalet aktörer som idag finns och uppfyller de sociala villkoren är relativt få. Därmed bedöms risken som mycket liten för en alltför ökad administration och svårigheter att utöva kontroll och tillsyn.

Valfrihetssystemet innebär att det sociala företaget Jobbverket, som startade i början av året utifrån delar av Rehabcenter, har möjlighet att söka auktorisation. Den nuvarande kommunala verksamheten inom Rehabcenter kommer att upphöra successivt och i takt med att alla deltagare inom verksamheten som vill, erbjuds möjlighet till biståndsprovning.

Valfrihetssystemet beräknas komma igång i början av år 2011.

Ersättningen som använts under provperioden kommer delvis förändras. Under försöksverksamheten har kostnaden för lokaler inte ingått i ersättningssystemet. Detta är inte möjligt i ett framtida valfrihetssystem. I systemet ska också finnas en ambition att skapa incitament som bidrar till att deltagarna kan komma närmare arbetsmarknaden. Ersättningssystemet bedöms inte innebära någon kostnadsökning utan ska beräknas utifrån samma budgetram som nuvarande verksamhet. Förvaltningen föreslår att förvaltningschefen bemyndigas godkänna och teckna avtal med utförare i valfrihetssystemet. Förvaltningen föreslår också att förvaltningschefen bemyndigas fastställa ersättningssystem för valfrihetssystemet.

Förvaltningen föreslår att Jobbverket bör utses som valfrihetssystemets ickevals alternativ.